



**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

**Βρυξέλλες, 17 Μαΐου 2005 (23.05)
(OR. en)**

8842/05

LIMITE

COPEN	89
EJN	32
EUROJUST	32
CATS	27

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

της : Προεδρίας

προς : ΕΜΑ/Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ. : 6815/05 COPEN 42 + ADD 1· 7751/05 COPEN 65 EJN 22 EUROJUST 22 +
ADD 1 + ADD 2 REV 1 + 8569/05 COPEN 82 EJN 27 EUROJUST 27
CATS 26

Θέμα : Συζήτηση πολιτικού προσανατολισμού για θέματα που προκύπτουν από την έκθεση της Επιτροπής της 23ης Φεβρουαρίου 2005, βάσει των εκτιμήσεών της για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και τις σχετικές απαντήσεις των κρατών μελών

1. Κατά τη διάρκεια του Συμβουλίου της 24ης Φεβρουαρίου διεξήχθη συζήτηση προσανατολισμού για την συνέχεια που πρέπει να δοθεί στις εκθέσεις για την μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών των νομικών μέσων που εκδόθηκαν βάσει του Τίτλου VI της ΣΕΕ. Κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι σημαντικότερες από πολιτική άποψη εκθέσεις (που θα κριθούν κατά περίπτωση) θα πρέπει να υποβληθούν στο Συμβούλιο ώστε να γίνουν οι σχετικές πολιτικές συζητήσεις.
2. Το έγγραφο αυτό αποτελεί την πρώτη εφαρμογή του αιτήματος του Συμβουλίου για θέματα που πρέπει να μελετηθούν κατ' αυτόν τον τρόπο. Θέτει ορισμένα ζητήματα πολιτικής σημασίας που έχουν επισημανθεί στην έκθεση, και σχετικές συζητήσεις, για τα νομοθετικά βήματα που πρέπει να κάνουν τα κράτη μέλη κατά τη μεταφορά στο εθνικό τους δίκαιο της απόφασης πλαίσιο για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης.

3. Η έκθεση της Επιτροπής¹ τεκμηριώνει την γενική άποψη ότι η εφαρμογή του πρώτου αυτού νομικού μέσου για την αμοιβαία αναγνώριση έχει αποδειχθεί επιτυχία στην πράξη. Αναφέρει ως παράδειγμα, το γεγονός του ότι ο μέσος όρος παράδοσης έχει μειωθεί από τους 9 μήνες του προηγούμενου συστήματος σε περίοδο μόλις 43 ημερών σήμερα (και 13 μόνο κατά μέσο όρο ημέρες σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το άτομο συγκατατίθεται για την παράδοσή του), με παράλληλη προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των κατηγορουμένων. Εκτιμάται ότι το γεγονός αυτό καθ' εαυτό έχει μεγάλη σημασία για την απονομή της δικαιοσύνης και γενικά για τα θύματα εγκλημάτων. Η Επιτροπή σημείωσε επίσης ότι έχουν εκδοθεί πάνω από 2600 εντάλματα σύλληψης μέχρι την εκπόνηση της έκθεσης, πράγμα που δείχνει τη μεγάλη πρακτική σημασία αυτού του νομικού μέσου.
4. Όλα τα κράτη μέλη έχουν μεταφέρει έως τώρα στο εθνικό τους δίκαιο την απόφαση πλαίσιο για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, και έχει προταθεί να καταρτίσει η Επιτροπή και να υποβάλει σε μεταγενέστερο στάδιο έκθεση για την πρόσφατη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο.
5. Παρόλη την επιτυχία αυτή οι Υπουργοί μπορεί να θέλουν να συζητήσουν μερικά από τα θέματα που έθιξε η Επιτροπή στην έκθεσή της, ώστε να υπάρξει κάποια πολιτική απάντηση και να τεθεί σε κίνηση μία διαδικασία κοινού προβληματισμού σχετικά με ορισμένα ζητήματα.

A. Επιπλέον λόγος άρνησης βάσει των θεμελιωδών δικαιωμάτων

- Συμπεράσματα της Επιτροπής - Η μεταφορά της νομοθεσίας που αφορά τα άρθρο 1 παράγραφος 3 (θεμελιώδη δικαιώματα και θεμελιώδεις νομικές αρχές), και τις αιτιολογικές παραγράφους 12 και 13 (διάκριση) ποικίλλει σε περιεχόμενο. Ορισμένα κράτη μέλη υιοθέτησαν την άποψη ότι οι αρχές αυτές (δεδομένου ότι θεσπίζονται έτσι κι αλλιώς στο άρθρο 6 ΣΕΕ) υπήρχαν ανεξάρτητα από την απόφαση πλαίσιο και δεν χρειάζεται να αναφέρονται ρητά. Άλλα μετέφεραν πλήρως ή εν μέρει το άρθρο 1 παράγραφος 3, και/ή τις αιτιολογικές παραγράφους 12 και 13 και/ή έκαναν αναφορά στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

¹ 6815/05 COPEN 42.

- Απαντήσεις των κρατών μελών - Ορισμένα κράτη μέλη εκφράζουν την άποψη ότι δεδομένου ότι το άρθρο 1 παράγραφος 3 πρέπει να θεωρηθεί ως βάση άρνησης με βάση τις θεσπισθείσες θεμελιώδεις αρχές, η μεταφορά των δικαιωμάτων αυτών δεν μπορούσε να είναι ασυμβίβαστη με την απόφαση πλαίσιο. Άλλα πάλι σημείωσαν ότι οι αιτιολογικές παράγραφοι δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τις δικαστικές αρχές για εξέταση της απόφασης πλαίσιο, κατά την απόφαση για εκτέλεση ενός ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης και ήταν έτσι της γνώμης ότι καλώς έγινε η μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο.
- Σημεία για τα οποία μπορεί να επιθυμούν οι Υπουργοί να διεξαγάγουν συζήτηση προσανατολισμού

Καίτοι αναγνωρίζεται ότι τα κράτη μέλη και οι δικαστικές αρχές έχουν την υποχρέωση να σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα, μπορεί να τεθεί το ερώτημα αν ο τρόπος με τον οποίο εκφράστηκαν οι λόγοι αυτοί άρνησης στο εθνικό δίκαιο υπερβαίνει το πεδίο της απόφασης πλαίσιο. Ενώ είναι σαφές ότι ο δικαστής στο κράτος εκτέλεσης είναι υποχρεωμένος να αρνηθεί να αναγνωρίσει και να εκτελέσει ένα ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης το οποίο - εκ πρώτης όψεως - παραβιάζει θεμελιώδη δικαιώματα, πρόθεση του κοινοτικού νομοθέτη, βάσει της αρχής της αμοιβαίας εμπιστοσύνης στα νομικά συστήματα των άλλων κρατών μελών, ήταν να επικεντρώσει τον δικαστικό έλεγχο στο κράτος έκδοσης. Επιπλέον μία ανόμοια εφαρμογή της απόφασης πλαίσιο στο σημείο αυτό, θα μπορούσε να συνεπάγεται διάκριση όσον αφορά τα άτομα που συνελήφθησαν βάσει ενός ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, ανάλογα με το αν ο δικαστής του κράτους εκτέλεσης πρέπει ή όχι να ελέγξει αν είναι σύμφωνο το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης με τα θεμελιώδη δικαιώματα. Επιπλέον, ο έλεγχος αυτός θα είναι αντίθετος προς την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης.

B. Επιπλέον λόγος άρνησης βάσει πολιτικών λόγων

- Συμπεράσματα της Επιτροπής - Κατά τη μεταφορά των ρητών λόγων εκτέλεσης που περιέχονται στο άρθρο 3, εισήχθησαν πρόσθετοι λόγοι σύμφωνα με τους οποίους η παράδοση δεν εκτελείται (1) εάν το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης εκδόθηκε για πολιτικούς λόγους, ή (2) εάν, μετά την «παράδοση», ο καταζητούμενος πρόκειται να υποστεί δίωξη για πολιτικούς λόγους.

- Απαντήσεις των κρατών μελών - Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη φρονούν ότι οι εν λόγω πολιτικοί λόγοι δεν ισοδυναμούν αυτοί καθ' εαυτοί με πολιτικό έγκλημα· διακρίνουν σαφή διαφορά και θεωρούν την προσθήκη αυτή αναγκαία προκειμένου να καλυφθούν ζητήματα πολιτικών δυσμενών διακρίσεων.
- Σημεία για τα οποία μπορεί να επιθυμούν οι Υπουργοί να διεξαγάγουν συζήτηση προσανατολισμού

Το ερώτημα που τίθεται εν προκειμένω είναι αν ένας λόγος μη αναγνώρισης όσον αφορά τους πολιτικούς λόγους για την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης υπερβαίνει την απόφαση πλαίσιο.

Γ. Προσδιορισμός του Υπουργείου Δικαιοσύνης ως αρχή αρμόδια για την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης

- Συμπεράσματα της Επιτροπής - Η εφαρμογή νομοθεσίας που ορίζει ένα όργανο του κράτους ως αρμόδια δικαστική αρχή (εκτέλεσης ή έκδοσης), παρόλο που περιέχεται σε διάταξη της απόφασης πλαίσιο δεν συμφωνεί με το πνεύμα της. Δεν υπήρχε η πρόθεση πίσω από το άρθρο 6 να περιληφθούν οι Υπουργοί Δικαιοσύνης και οι αρμόδιοι για την παράδοση δημόσιοι υπάλληλοι. Ο προσδιορισμός αυτός, αν είναι σύμφωνος με το εθνικό δίκαιο, προσκρούει στην αρχή στην οποία βασίζεται το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, και δη στην άμεση επαφή μεταξύ δικαστικών αρχών.
- Απαντήσεις των κρατών μελών - Ορισμένα κράτη μέλη ήταν την γνώμης ότι λόγω περιορισμένων πόρων ο προσδιορισμός αυτός είναι ορθολογικός και χρήσιμος στην δαπανηρή διαδικασία των αιτήσεων έκδοσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης. Άλλα πάλι ήταν της γνώμης ότι, ενώ η εν λόγω αρχή προβλέπεται ρητά, και έχει συνεπώς σωστά μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο από την οδηγία πλαίσιο, προέκυψαν ζητήματα διαφάνειας, και ότι δεν επρόκειτο για κατάλληλο. Στην πράξη επισημάνθηκε ότι ορισμένες αρχές δεν διευκολύνουν απλώς αλλά παίζουν πιο ενεργό ρόλο στη διαδικασία εκτέλεσης, και έχουν οδηγήσει το κράτος έκδοσης να ζητήσει να του δοθούν περαιτέρω στοιχεία. Άλλα κράτη μέλη σημείωσαν ότι δυνάμει του εθνικού δικαίου, ο Υπουργός Δικαιοσύνης θεωρείται δικαστική αρχή.

- Σημεία για τα οποία μπορεί να επιθυμούν οι Υπουργοί να διεξαγάγουν συζήτηση προσανατολισμού

Το ζήτημα που τίθεται είναι αν η παρεμβολή μιας ενδιάμεσης βαθμίδας εξαρτώμενης από την κυβερνητική εξουσία είναι σύμφωνη με το γράμμα και το πνεύμα του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, δεδομένου ότι το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης έχει συλληφθεί ως εντελώς δικαστική έννοια, με όλες τις εγγυήσεις ανεξαρτησίας των δικαστών και ελευθερίας από οιαδήποτε πολιτική επιρροή που αυτή συνεπάγεται.

Δ. Εφαρμογή «ratione temporis» της οδηγίας πλαίσιο

- Συμπεράσματα της Επιτροπής - Ορισμένα κράτη μέλη εφαρμόζουν μεταβατικές διατάξεις κατά παράβαση της οδηγίας πλαίσιο. Στις συγκεκριμένες περιπτώσεις, είτε η διάταξη εφαρμόστηκε ως κράτος εκτέλεσης και ως κράτος έκδοσης, είτε αντικαταστάθηκε η απόλυτη χρονική προθεσμία της 7ης Αυγούστου 2002 από μια πιο περιοριστική, την 1η Νοεμβρίου 2004, για εγκλήματα που διεπράχθησαν δυνάμει του προϋπάρχοντος καθεστώτος έκδοσης.
- Απαντήσεις των κρατών μελών - Τα κράτη μέλη που είχαν συμμορφωθεί με την οδηγία πλαίσιο θεώρησαν ότι σε περιπτώσεις (πέρα από τις περιπτώσεις που διεκπεραιώνονται διμερώς) που δεν έγιναν οι απαιτούμενες δηλώσεις ή έγιναν εσφαλμένα, δεν είναι σε θέση να εκτελέσουν τις αιτήσεις έκδοσης που έλαβαν από κράτη που δεν συμμορφώθηκαν, ούτε να εκδώσουν αιτήσεις έκδοσης αντί για ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης.
- Σημεία για τα οποία μπορεί να επιθυμούν οι Υπουργοί να διεξαγάγουν συζήτηση προσανατολισμού

Δεδομένου ότι η νομοθεσία ορισμένων κρατών δεν είναι σύμφωνη και ορισμένα αιτήματα για ευρωπαϊκά εντάλματα σύλληψης ή έκδοσης δεν μπορούν να εκδοθούν ή να εκτελεστούν, το Συμβούλιο μπορεί να επιθυμεί να αναζητήσει τρόπους επίλυσης αυτού του ζητήματος.

E. Λοιπά ζητήματα

Αναμένεται η συμπληρωματική έκθεση της Επιτροπής που θα περιλαμβάνει όλα τα κράτη μέλη. Δεν είναι γνωστές οι συνέπειες στην πράξη των σχετικών μεταφορών στο εθνικό δίκαιο. Η ανάλυση έως τώρα φαίνεται να δείχνει ότι μπορεί να προκύψουν ορισμένα ζητήματα σε σχέση με τη διπλή εγκληματικότητα και ορισμένους λόγους άρνησης. Το Συμβούλιο θα πρέπει να επανέλθει στο θέμα αυτό και στα άλλα ζητήματα, εφόσον είναι ανάγκη, όταν του αποσταλεί η συμπληρωματική έκθεση της Επιτροπής.

6. Προτάσεις:

- *Η Προεδρία γνωρίζει ότι τα κράτη μέλη αντιμετώπισαν, κατά την εφαρμογή της οδηγίας πλαίσιο για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, εσωτερικές συζητήσεις στις οποίες θίγησαν ευαίσθητα θέματα, και πιστεύει ότι τα κράτη μέλη κατάφεραν να εφαρμόσουν επιτυχώς το πρώτο νομικό μέσο αμοιβαίας αναγνώρισης. Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης είχε άμεση και θετική επίπτωση στη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.*
- *Η Προεδρία προτείνει συνεπώς το Συμβούλιο:*
 - *να σημειώσει την έκθεση της Επιτροπής και τις απαντήσεις των κρατών μελών σε αυτήν,*
 - *να συζητήσει τα ζητήματα που τίθενται στο έγγραφο αυτό και να δώσει πολιτικούς προσανατολισμούς,*
 - *να καλέσει την Επιτροπή να υποβάλει περαιτέρω έκθεση τον Ιούνιο του 2006 για τα μέτρα που έλαβαν τα κράτη μέλη βάσει των πολιτικών προσανατολισμών που επέλεξε το Συμβούλιο, για μεγαλύτερη συμμόρφωση των εθνικών τους νομοθεσιών με την απόφαση πλαίσιο,*
 - *να σημειώσει ότι ίσως είναι αναγκαίο να συζητηθούν τα συμπεράσματα της συμπληρωματικής έκθεσης της Επιτροπής όταν αυτή λάβει οριστική μορφή,*
 - *να αποφασίσει να γίνει εγκαίρως πρακτική ανάλυση της εφαρμογής του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης και των αντίστοιχων διαδικασιών παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών στα πλαίσια της πολυτομεακής Ομάδας για το οργανωμένο έγκλημα.*